

Орган Лемковского Союза

Выходит в каждый четверг.

Редакция и администрация в Крыниці. — Адрес „Лемко“ Крыница.

Пренумерата в краю:

30 грошей місячно,
80 „ квартално,
1.50 „ полрочно,
3 зл. рочно.

В Америкі: 1 дол. рочно.

В Чехословакии:
2 кор. місячно, 10 кор. полрочно,
20 кор. рочно.

Ціны оголошень:

Ціла сторона 120 зл., $\frac{1}{2}$ сторони 60 зл., $\frac{1}{4}$ сторони 35 зл., $\frac{1}{8}$ стор. 20 зл., $\frac{1}{16}$ стор. 10 зл.; оголошення малы за 1 мм. 20 гр., в тексті 30 гр., перед текстом 40 гр. При місячном и долгом оголошеню значна знижка.

Кonto чекове Нр. 404.155.

Як належит розуміти бесіду ген. Славой-Складковского.

В попередньому числі подали ми в скороченому бесіду председателя Рады Министров ген. Складковского, высказану в Сеймі.

В першій часті своєї бесіди г-н прем'єр звернувся до цілого польського населення, щоб воно пошанувало всі національні права меншинств и не стреміло ніколи до обмеження тых прав, а в другій часті зазначил, чого теперешнє правительство жадаєт от меншинств и коли тоты меншинства могут досягнути полны гражданскы права.

Относно той другої часті належит припомнути слова г-на прем'єра, котрый заявив, што національні меншинства мусят относити ся до державы, в котрій жиють, лояльно и што лояльність тота не може быти пасивною, але мусит она проявляти активність в напрямі вскріплення державы, в котрій жиють меншинства.

Якже в виду тых слов руководителя правительства, мають поступати національні меншинства и што они мають робити?

В першій мірі каждый с національных меншинств мусит здати собі справу с того, **што живе в польской Державі, што тота держава єст єго отчином и што єго судьба єст тісно звязана с судьбом той державы.** Єст то перша и найважнійша заповідь доброго гражданина, на котрій основують ся всі дальши обовязкы, рся дальша робота и всі права каждого гражданина без взгляда на того, чи єст он поляком, руснаком, німцем, або кым иншим. Всі они населяють одну державу, творять отже неякобы одну родину и от их згодливого сожитя зависит добро цілого краю. **В той родині ніт старших и молодших, ніт ліпших и планьших, ніт люблєных и нєлюбєв, всі они ровны, всі они мають одынаковы права и одынаковы обовязкы.**

Узнаючи тоту першу заповідь за обовязуюче правило, не трудно уж выснуги с него дальши обовязкы и права. Если ходит о обовязкы сут они барз легкы и приносячи користь и тым, кто их выполняють. Дадут ся они описати пару словами: не сидѣме с заложены-

ма руками и не спийме втотчас, коли други робят.

Каждый мусит робити якусь пожиточну роботу на том терені и в таких розмірах, где он стало живе и на што позваляють єго силы, наука и знанє. Зробили хлопы кусок новой дороги, або поправили стару, зрегульовали корыто рікы и каменец засадили лозином, придбали они добра своєї громаді и державі.

Осушил хлоп фалаток неурожайной млякы и замінив ю на плодоносну луку — або засадил неужиткы лісовыма деревами, або заложил коло своєї хаты красны сад — приспорил он маєтку собі и державі и причинил ся до вскріплення краю.

Основали селяне экономичный кооператив, молочарню, склеп чи дашто инше, дали также подвалины под власне и державне до-

бро. Открыли люди в селі читальню, ходят до ней и читають пожиточны книжки, подносять тым самым духове богатство краю и стають ся полнобартостныма єго гражданами.

Основали хлопы театральный, музычный, спортивный або инший кружок — также причинили ся они до организации сельской молодежи и поднесения ей духовых або физичных сил, котры могут быти в разі потреби використаны через державу.

Такы всі люди стають ся лояльны и проявляют активну лояльність, стремячу до вскріплення сил своих и державы а тымсамым стають ся гражданами о полной бартости и о полных правах.

Яко граждане полнобартны и активно-лояльны, мають они не лем право, але и обовязок станути в обороні своєї национальной отрубности и каждый добрый сожитель той державы не може им тых прав отказати, бо сам оказал бы ся нєлояльным и неполнобартостным гражданином.

—оОо—

От кого украинофилы достают средства на агитацию.

В „Карпатском Звоні“ появил ся интересный артыкул, подписанный через г-на Корнелия Ганасевича, начального дыректора Союза Рускых Кооператив. Артыкул тот дає нам возможность довідат ся, откаль украинофилы мають средства на ціли агитации.

Одним с финансовых жерел той агитации **сут доходы с продажи церковных маєтков.** На продаж церковных грунтов позваляють конкордат але под условием, што мєтрополит Шептыцкий и епископы Хомышин и Коцыловский, ужиють гроши, одержаны за проданы грунты на такы ціли, котры бы пропаговали „мир во Христі“.

Тымчасом, як доказує автор статі, доходы тоты в сумі **17 миллионов злотых** пошли на субвенции украинских газет, на „Земельный Банк“, котрый достал от мєтрополита Шептыцкого перешло 2 милионы злотых, а от обох епископов по одному милиону. Дальше за тоты гроши куплено ряд каменниц и маєтков во Львові, друкарню „Библиос“ и т. д.

Не меньше ревелацийны сут информации

дыр. Ганасевича относительно другого финансового жерела на ціли агитации украинской. **В часі войны Німеччина отворила украинцам в Рейхбанку кредит в высоті пол милиярда марок в золоті.**

Кредытом тым завідоває Супрунь. Остала там ище сума 350 милионов, котра становит ось, коло котрой кружит украинска политыка, особенно за границом (Коновалец, Скоропадский и др.). Точно о том мог бы сказати сенатор Луцкий, швагер Смаль-Стоцкого, члена украинской мисии в Берлині.

Зголошуючи именем руского населеня претензии до церковного фонда, дыр. Ганасевич выказує, же на 2,946.787 греко-католиков в Галичині єст руского населеня в воєв. львовском 46,4 процент, в станицлавовском 31,4 процент, в тарнопольском 44,6 процент и жадаєт розділа церковных провинций на рускы и украинскы, а также процентного поділа сум, вырученных с продажи церковных грунтов.

—оОо—

С Сеймовых бесід.

На послідній бюджетній сесії Сейма в Варшаві порушали послы ріжні теми. Бесідовали они о податках, школах, пенсиях для емеритов и т. д. Меже иншими бесідниками зголосил ся до слова пос. Войцеховский, котрый в острой формі заатаковал львовского митрополита Шептыцкого за того, же тот послідний не згодил ся, шобы войско приняло участь в церковной параді при водосвятію в Йордан т. р.

Водосвяте в день Крещеня отбыват ся в нашом обряді барз торжественно, особенно по великих містах, где от давна принят ся звычай, же в водосвятію принимали участь всі найвысши урядники и войско.

В том році коменда войска во Львові звернула ся до митрополита Шептыцкого с запытанєм, який порядок буде мати торжество водосвятія и достала отвіт, же с ріжних причин присутствие войска на параді ест непожадане и што он в виду того не може згодити ся, шобы войско присутствовало при водосвятію.

Отвіт митроп. Шептыцкого ест доказом нетерпимости и национального шовинизма, бо преця в войску служит также много руснаков, котры не лем для парады, але с побожности хотіли быти на водосвятію.

Посол Войцеховский звертат отже в Сеймі увагу на росполитыковане украинских свя-

щенников и митрополита, котрый в своей нетерпимости усунул, або стероризовал священников русских, не хотячих выполняти его политычны приказы и жадає змѣны гдѣяких то чок конкордата в том змыслі, шобы усунути политыку с церкви.

О росполитыкованю священников - украинофилов писали мы уж не оден раз. Хотячи тото зло усунути с церковей на Лемковщині, робили мы успішны стараня о креоване отдільной Апостольской Администрации для Лемковщины.

Але што рѣшат тепер всі тоты, котры хотіли бы дальше уживати проповідальниц яко политычных трибун? Чи уснокоили ся они? Та где там. Они тепер хотят за всяку ціну допровадити до того, шобы скасовати Апостольску Администрацию для Лемковщины и робят скаргу за скаргом до Риму на Апостольского Администратора.

Скарги тоты будут повтарятися так долго, як долго Столица не замінит Ап. Администрации на самостоятельное епископство. Чим скорше тото наступит, тым лучше и для вірных и для Державы, бо втотчас украинофильскы священники мусят числитися с вольом своего Владыки и сидити тихо, выполняючи лем свои душпастьерскы обовязкы.

—000—

Амерыка вооружат ся.

Настали такы часы, же о мирі и безопасности державы рішат добре вооружена армия. Прото тыж Злучены Державы Поли. Америкы приступают до вооруженя в великих розмірах.

Презыдент Рузвельт зажадал от конгресу, шобы тот послідний ухвалил додатковый кредит на увеличене противлетничого материяла в сумі 8 миллионов 800 тысяч долларов.

на выеквиповане сухопутной армии 450 тысяч дол., перешло 6 миллионов дол. на фабрикацию военного материялу, 2 милионы дол. на амуницию и 15 мил. дол. на будову кораблей. Крім того зажадал позволения на будову додатковых военных кораблей и увеличения сил морских о 20 процент.

Разом зажаданий кредит выносит перешло 34 милионы дол., то ест около 175 милли-

нов злотых понад бюджет. През. Рузвельт заявил, же вартат выдати тоты гроши хоц бы лем прото, шобы Япония не мала в будучности охоты топити американы канонеркы на Далеком Выході, а также и для удержаня каждого врага далеко от границ Америкы.

Кытайцы перешли до войны партизантской.

Кытайцы, видячи, же в великих боях не могут устояти ся перед переважающими силами японских войск, котры технично сут выеквипованы значно лучше, перемѣнили тактику и перешли до войны партизантской, полягающей на том, што они впускают в глубину своего края японскы войска и пак нападают несподівано на их отдѣлы.

Такий способ войны дав до тепер Чанг-Кай-Шеку добры результаты, бо мучит неприятельску армию, котра все мусит быти приготовлена на напад и николи не може отпочати.

В генеральных боях Япония относит победы, бо кытайскы войска сут планше вооружены помимо, же Совѣты посылают им военны материялы.

Генерал Матсуи грозит Англии.

Генерал японский Матсуи, знанный с того, же все выступат против людям білой расы, заявил, што дойде до оружного конфликта с Англией, если Англия посуне ся поза звычайну оборону своих справ в Кытаю и зачне содѣйствовать политычно и господарчо с Куоминтангом, т. е. лѣвом партией, яка рядит тепер в Кытаю.

Чи дал ты уж жертву на Руску Бурсу в Горлицах? Если ні, то зроб тото, як найскорше!!!

Што то ест Радио?

Тоты, котры читают газѣты, вычитали в літі минулого року, што в Италии умер великий ученый, Маркони, котрый вынашел радио.

Сут на селі и такы люде, котры чули уж выходячи со скринкы музыку и спів, або слова, выповіданы нераз барз далеко. Але не вшиткы мали случайность прислухувати ся через радио співови и музиці, а ище меньше ест таких, котры знают, в який способ голос може летіти на соткы и тысячи кильометров и долетіти до скринкы, находячей ся в нашей хаті. Прото тыж сподіваме ся, же опис радия заинтересує неодного и причинит ся до поширеня тых пожиточных аппаратов по наших читальнях и кооперативах.

Початок радия дали телефоны. Сут то аппараты, котры несут по дротах звуки мовы на далеки пространства. Способ переносеня голосу полягає на том, же при бесідованю дыржат наши голосовы струны и примущают дыржати металеву бляшку в том телефоні, до котрого бесідуєме. Дыржане тото переносит ся по дротах до другого телефону и выкликує в нем такы самы дыржання, а тым самым переає тот сам голос.

Телефоном можна говорити на великы отдалення, але телефон має и свои злы стороны. Передовсем голос иде по дроті, котрый не даст ся всяди перепровадити, притом дроты коштують много грошей и нищат ся с часом; крім того телефоничну розмову може слухати лем оден человек, тот, для кого ест розмова переназначена. Телефоничны розмовы на барз велике отдалене (на тысячи кильометров) чути слабо. Также слабо чути телефоничны розмовы в часі вітру и бурі, а часто трафят ся и так, же вітер позрывает дроты, або повывертат столпы и перерыват телефоничну сѣть.

Тоты невыгоды спричинили, же от парунадцетох літ учены люде зачали надумывати ся, яким способом можна было бы зробити такий аппарат, котрый переаєвал бы выразно голос на велике отдалене и обходил ся без дроту, котрый при телефоні лучит бесідуєчого со слушающим. В трудах над тым вынаходом почастило ся німецкому физыкови Гайн-

рихови Герцови вынайти в р. 1887 т. зв. „электричны волны (фалі) и то дало початок до вынахода радио, котре вынашел итальянский ученый Маркони в р. 1895.

Электричны волны можна вытворити в ріжний способ. Сут машины, котры вытворяют перемѣнный электричный ток, який змѣнят свой напрям 200 тысяч раз на секунду. Тоты машины достарчают нам таких электричных волн. Также, свѣтлячи ся по великих містах т. зв. „дуковы лампы”, в котрых свѣтят ся розжарены до білого электричным током два фалатки угля, дают нам электричны волны. Тепер до вытвореня электричных волн уживают найчастійше электричных ламп, котры называют также радиєвыми лампами.

Электричны волны отличают ся тым, што расходят ся на всі стороны с небывалом скоростью (триста тысяч км на секунду) и што ніт для них ниякой перешкоды. Переходят так само добре повітрем, як и через просторы без повітря. Перебивают ся без ослабленя через мур, металевы плиты, землю, мур, шкло и идут на всі стороны в повітрію, не потребуючи дротов. При помочи тых электричных волн зачали ище перед войном надавали телеграммы без дроту, а в часі войны світовой уживане телеграфов без дроту было уже загальне.

Але самы электричны волны, хоц розносят ся они необычайно скоро во всі стороны, не занесут голосу до нашего уха. Они лем переносят звуки с одного мѣста на друге, але шобы зловит их, треба на тото специального прияду. Приряд тот ест двоякий. Одн, то такий аппарат, котрый принимает голос (спів, музыку, промовы) и тот аппарат называт ся **микрофон**. Ест то приряд с барз еластичными и вражливими, металевыми бляшками, подобными до тых, які сут при телефоні, в трубці, до котрой бесідуєме. Дыржане тых бляшок, коли перед микрофоном кто говорит, або співат, выкликує змѣну силы электричного тока. Коли получиме тепер микрофон дротами с аппаратом, вытворяющим электричны волны, то звуки голосу, пісні, чи музыкы достают ся на тоты волны, выкликують у них также дыржане и втотчас несут голос на безмежны отдаленя.

(Продолжене в слѣд. числі).

На што уважати при поиню живини.

У нас на загаль звертат ся мало уваги на поиню домашніх звірят. Найчастіше видит ся, же пастух виганят статок рано и вечером до потока, штобы он там в прорубах напил ся до сыта.

При таком поиню домашніх звірят селянин має побажны втрати, бо корм, який мы даеме волам, коровам и другой скотині, перетворюет ся в звірячом організмі не лем на будову и оновлене частинок (костей, мускулов, серсти и т. д.) або на продукцію молока, але также на удержане теплоты тіла.

Знана ест річ, же чоловік голодний больше терпит от зимна як сытый, худый мерзне скорше от толстого. Особенно омаста дае дуже тепла и прото тыж в зимі чоловік мусит істи маснійше як в літі.

Так само діе ся со звірятом. Чим зимнійше ест в стайні, тым больше паши потребує звірина на удержане потребной звірятам теплоты тіла.

Знаючи о том, сами легко додумае ся, же не ест то все одно, яку воду пють звірята — зимну чи теплішу. Если скотина напє ся студеной воды, то цілий ей организм остудит ся и штобы теплота организма поднесла ся до потребных норм, мусит звіря сужити часть паши на вытворенє того тепла в організмі, а тым самым мусит оно больше достати паши, если хочеме, штобы оно не схудло и не утратило сил, а при коровах, не утратило молока.

С того видно, же господар своим дбало-стю, своим роботом и доглядом може заощадити паши, если зверне увагу на каждую, хоч бы и найменьшу річ.

Звірята потребуют дуже воды. Так як рослины без воды не могут поберати корму с землі и марніють, так само и звірята могут використати належито корм лем втотчас, коли он ест добре подзвяканий и змішаний с жолудковима соками и водом. Вода отже ест донкче потребна для звірят и звірята пють дуже воды. Вол, котрый важит 500 кг., потребує 50 кг. денно воды, корова ище больше, бо 60—

70 кг., конь 24—26 кг., а овца 3—4½ кг. на кажде 50 кг. вагы.

В літі, коли звірята ідят зелену пашу, потребуют меньше воды, але в зимі, при паши сухой, звірята потребуют дуже воды. Прото тыж в зимі належит давати домашнім звірятам воду огріту, а по крайной мірі выстоялу в стайні. Вода найлучша для звірят ест така, в котрой вложена рука не отчуват острого зимна (около 15 градусов).

Чим зимнійша ест вода, тым осторожнійше треба ю давати звірятам. Особенно велику осторожность належит заховати при поиню коней змученых и согрітых.

Штобы согріты коні не пили воды ланчи-во, треба им дати передом мокрого сіна, а воду аж втотчас, коли они остігнут. Добре ест также до воды шмарити пару стебел сіна, бо конь втотчас не повольнійше.

Для рогатой скотины ест студена вода меньше шкодлива як для коней, але при даваню воды огрітої падиме на паши и прото оплачат ся додати собі кусе труда и приготовить все до поиня воду теплаву. Коровы высокоотільны повинно ся поити все лем водом огрітом.

Як поступати при египетском запаленю очей.

Державна служба здоровья занотувала в одном тыждні 255 случаев египетского запаленя очей. Ест то доказ, же страшна тот хворота розвиват ся у нас серед дітей барз скоро.

Прото тыж каждая мати повинна знати, як належит поступати при той страшной хвороті. Египетске запаленє очей треба куровати як найскорше, бо занедбане може спричинити цілковиту утрату зріня.

Діти хворы на очи треба сейчас выправити до лікара, котрый збадат, чи дітина може ходити до школы и стыкати ся с другыма дітьми.

Перши ознаки запаленя очей, то прикре чувство сваяленя, причом печут повікы. Діти скаржат ся, же болят их очи, а под повіками штоси заваджат, як бы кто піску насыпал. Повікы сут червены, а часто, особенно рано по спаню повікы, закъсают. Причином того сваяленя и заваджаня в очах сут маленькы кросты, які робят ся на внутренней стороні повік.

Заразкы египетского запаленя очей, званого иначе трахома переносят ся легко с хворого на здорового и западають на ню найчастіше діти малокровны и шкрофиличны, для котрых ест она найопаснійша.

При трахомі треба в хаті перестеригати идеальной чистоты, бо порох, дым а также аж и вітер дражнят очи и утрудняють курацію. Хыжу треба часто вітрити, с хворым мати мало стычности и отсунути от него малы діти. Не можна уживати той самой миски до мытя, ани одного ручника. Руки хворому не подавати и не терти руками очей. Руки мыти часто в теплой воді мылом.

Лікы для хворого и вата мусят быти схованы одільно, а всі жиючи в той самой хаті повинни очи промывати легким роствором борного квасу (1 ложочка на шклянку червеной воды).

Борный квас найлучше ест держати в шкляной закоркованой фляшочці, а вату в замкненом шклянном слоюку.

Пожичкы на родинны сплаты.

О пожичках на родинны сплаты писали мы уж в прошлом році; але же число пренумераторов все увеличат ся, а пожичкы тоты наиправду сут для хлопа користны, прото подаеме коротко, які треба мати условия, штобы одержати пожичку на сплаты родинны.

Пожичку на родинны сплаты може достати интабульований властитель малого господарства, обнимающего 5—15 гектаров ґрунту.

Пожичкы дає ся пото, штобы не дробити господарств и не замінати их на господарства карликовы, котры не потрафят выкормити и удержати родины. Пожичка мусит быти интабульована на ґрунті и не може быти меньша, як 1.000 злотых.

Если сума жадааной пожичкы ест невелика в пропорции до вартости господарства и если не перевысчат она 3.000 зл., в таком случаю отаксованє маєтку беручого пожичку, може наступити на основі пересланого до Банку Рольного квестіонара и таксаторы не мусят приїжджати на місце для переведеня отаксованя. Если комиссия приїжджат на ґрунт, то комисийны кошты платит беручий пожичку.

Пожичку таку достає ся на 10, 15, 20 и 25 літ и процент выносит 1 от ста рочно. Крім того должник платит ½ процент от ста рочно тытулом администратийных выдатков.

Пожичкы сплачат ся в двох полрочных ратах припадающих дня 1. квітня и 1. жолтня каждого року. В том часі платит ся амортизацийну рату и процент. Должникови прислугує право в каждой хвилі сплатити цілый долг, затыгнений на сплаты родинны.

Господар, котрый хоче достати пожичку на родинны сплаты, повинен зажадати от Державного Банку Рольного прислання ему квестіонара, котрый належит точно, выполнити, дати потвердити через Заряд гмины и отослати до властивого Отділу Рольного Банку.

По одержаню квестіонара Банк повідо-мит старающего ся о пожичку, які документи мусит ище переслати, штобы просьба могла быти дефинитивно рішена.

Годовля коз.

Представителі Шлеской, Краковской, Познанской и Поморской Палаты Рольной рішили урядити конференцию посвящену справі хову коз.

Темом обрад буде проєктоване выданє закона о присмотрі над годовльом коз в Польщі. В проєкті том ходит о того, штобы надати напям годовлі коз, запровадити контролю их молочности и постарати ся о добор росплодового материяла.

В Польщі ест тепер 400 тысяч коз. В прошлом року причинило ся около 40 тысяч штук. Ест то дивне, бо до того часу число хованых коз стало маліло.

Прошлорочна надвыжка пояснят ся тым, же повстає чим раз больше подмістовых осель, и што люде роздробяють чим раз больше свои ґрунты, а не могучи удержати коровы, перешли на козы, котрых годовля ест легка, дешева и хосенна.

В Редакції „Лемка” в Крыниці можна достати ріжны книжочки религийного содержания.

В совітах розстріляно судіев военного суда.

Французска газета „Ле Матен” доносить через своего корреспондента с Москвы, же всі члены военного суда, котрый засудил на кару смерти Маршала Тухачевского были пак арестованы и розстріляны. Остал лем оден Блюхер.

С того видно, же в Совітах сидит безпечно лем Сталин и прокуратор Вышинский, котрого выбрано на ново. Решта то так: одны гынут, други выплывають, штобы за недолгий час поділити судьбу попередников.

В Німеччині переслідують католиків.

Гитлер розвязал организации католицкой молодежи во всіх епархиях німецькой провинции Баварии, зашмаряючи тым организациям, же их члены ведут противдержавну роботу. Заряджене того викликало серед баварского населеня сильне занепокоєне, бо Бавария ціла ест католицка.

С кругов правительственных подносят потребу одноцільного вихованя молодежи в духу народно-социалистичным. Тому перешкаждали католицкы организации, — прото их розвязано помимо конкордату с Ватыканом.

Што чути в світі і в краю

Загинув в Румунії радянський посол. Перед пару днями загинув в Букарешті радянський посол Теодор Бутенко. Підозрівають, що він замордований. Бутенко був призначений послом в Букарешт і осів там перед двома місяцями по откликанню посла Островського.

В неділю дня 6. т. м. околo години 8-ої ввечері виїхав автомобілем з посольства до свого дому і от того часу слід по ньому пропав. Шофер твердить, що отвез його до дому і ждав, аж Бутенко замкнув за собою двері свого помешкання.

Служаща натоміст заявила, що поклала спати аж о год. 11., але до того часу Бутенко до дому не вернув. Переведене слідство вказало, що на сходах його дому є сліди кривн. С того знаку додумують, що Бутенко був порваний, а може і убитий.

Катастрофа радянського літака. Щоб дати поміч полярній експедиції Папанцева, хотіла Москва вислати на північний бігун великий літак „V—6”. Хоча випробувати лет того літака — внісся на ньому в повітря Гудованцев разом з повним загоном, зложеном з 18 осіб.

Літак вилетів в повітря і напався в гмлі, в виду чого літак ніх не бачив і ударив о вершок гори.

З 19-ох осіб, знаходячися на літаку 13 убило ся на смерть, троє є тяжко ранених, а лем троє вишло здорове.

Були убиті: перший командант літака Гудованцев, другий командант Панцев, перший офіцер Демин, другий офіцер Лягузов, третій офіцер Кулагин, перший навігатор Тиклянд і 7-ох інших.

З Мурманська вислано на місце катастрофи слідчу комісію.

Чи Радіо виступають з Ліги Народів? Газети доносять, що Радіо рішили виступити з Ліги Народів, коли Англія і Франція не згодит ся на карні санкції в виду Японії. Коли б тої вісті оказали ся правдиві, означало б то, що Радіо рішили виступити зброєю проти Японії.

Корінь життя — Жень-Шень. Во вхідно-південній частині Маньчжурії, в недоступних горах, де ще не заходила сокира, ані пила росне барз інтересна довголітня трава, маюча в землі дост грубий корінь. Корінь той називають у нас „корінь життя”, а по китайськи „жень-шень”, що значить корінь-людина.

Корінь той трави є знаменитий азійському населенню от непамятних часів як лік на всі хвороти. Коренем тим можна вигоїти глибокі рани, от кореня того оздоровлюють хворі на сухоти і другі тяжкі хвороти, корінь той привертат життєві сили людям умираючим і вибитим цілком з сил.

Ніх дивного, що європейська медицина зацікавилася тим рідким і незвичайно цікавим травом і петроградські лікарі завязали товариство кореня життя, котре в 1914 р. мало виїхати до Маньчжурії, отнайти той корінь і поробити на ньому наукові досвіди. Але війна світова перешкодила їх намірням.

По війні переводять над тим коренем поважні дослідження лікарі Америки, Франції і Японії, досліджуючи його хімічні складники. Корінь той учені перевезли з маньчжурських лісів і хотіли плекати його в огородах. Але що ж? Трава росне і корінь росне але той

огородовий корінь не має лічєбних своїх. Видно є того, що свою лічєбну силу черпає той корінь з землі. В виду того учені почали бадати землю, де росне той корінь. Вислід тих бадань був незвичайний. Оказало ся, що на місці де росне та чудотворна трава, не росне ніх інше, лем мох. Переведена аналіза ґрунту вказала, що земля є там радіоактивна і що саме тої своєю властивістю ґрунту дає лічєбну силу кореню.

Учені почали глядати такої самої ґрунту і знашли її лем невеликий кусок в Мексиці в Середній Америці. Пересадили там корінь жень-шень і оказало ся, що має он лічєбні властивості.

Місц таких, де росне та чудотворна трава є чим раз менше, бо радіоактивна ґрунта може знаходити ся лем в глибоких скелястих лісах, котрих ще не рубали ніх, ані не знищив огонь. Такі закутки є чим раз менше на землі.

Корінь життя діє на організм людини інакше як наші європейські ліки. Он не є ліком на тої, або другу хвороту, але омолодять цілий організм, дає йому сили молодця і отраджає сужити частинки людського організму, через що організм стає ся сильним і сам борє ся успішно з кождою хворотою.

Ніх дивного, що ціна кореня життя є страшно висока (доходить до 100000 доларів за штуку) і доступна лем для багатих людей. Ціна тої стала ся однак причиною, що багато людей плекають той корінь в огородах і хоч он ніх не вартат, продають його масово. Правда ціна огородового кореня є значно нижча, бо виносить всього 5—10 дол. за штуку, але не вартат і тих грошей, бо огородовий корінь не має ніяких лічєбних своїх.

Золотоносна пончоха. В одному голландському місті перевозили старі ґрати і в часі перевоза висунула ся з кофери шухлядка, з котрої випала звичайна пончоха. На пончохи не звернув би ніх уваги, коли б не факт, що пончоха була повна золотих монет, котрих сума виносила 50 тисяч голландських флоренів.

ПОМІЩАЙТЕ
ОГОЛОШЕННЯ
В ГАЗЕТІ „ЛЕМКО”.

Открыте читальні ім. М Качковского в Ліщинах пов. горлицького.

Довго ждали Ліщини на свій очаг культури. Уж в 1914 р. хотіли ліщиняне відкрити у себе читальню, мали уж підписані статуты і позволенє Старосты, але настала війна і все пропало. Справа основаня читальні отвлєкла ся на довго і аж тепер, коли по всіх сусідніх селах розвивають ся добре читальні, задумали і Ліщиняне відкрити читальню у себе.

Дня 23. січня т. р. собрало ся праві ціле село і под вибраним на час зібраня предсідательством г-на Костя Цыклиняка з Кункови перевели основательне зібранє читальні ім. М. Качковского.

На зібранє пришов також місцевий священник о. Роман Горчицький, котрий привітав зібраних і пояснив їм ціль і користь науки, потрібну особливо населенню Ліщин, котре, займаючи ся домашнім дерев'яним промислом, волочит ся з тими товарами по цілому краю.

Ліщани — то не бодай які ремісльники і купці. Он цілу зиму вирабають різні предмети з дерева і под весну виїжджають з ними до Крыниці, Кракова, Катовиц, Познаня, Варшави і других великих міст Польщі. Там продають товар і вертають додому на зиму. Для них отже в першій мірі є потрібна наука і он зрозуміли вагу науки, основуючи читальню.

Уж перед основанєм ліщинської молодіж заняла ся колядом і жертвовавала читальні на початок значну суму грошей.

По кількох бесідах о значеню культури для села і вписаню ся членів приступлено до вибору виділа читальні, до котрого були вибрані: Петро Цапінський, предсідатель, Стефан Чергоняк, заступник предсід., Григорій Хованец, секретар, Стефан Адзіма, каснер, Гнат Хованец, бібліотекар, Теодор Чергоняк і Ваньо Войтович — заступники.

До контрольної комісії вибрано: Ваньо Файфер, Стефан Хованец і Теодор Чергоняк.

Нововибраний предсідатель, дякуючи за вибор, зложив щирі слова подяки прибувшим гостям з Кункови, Лоси, Новиці і других сіл і заявив, що доложит всіх сил, щоб нова читальня стала ся правдивим осередком науки, згоди і любови ближнього.

По вычерпаню дневного порядку предсідатель закрав зібранє і в веселом настрою люди росыпили ся по хатах.

Гость.

Комунальна Каса Ощадности Повіта Краковського в Краков

Рок основаня 1882.

ЦЕНТРАЛЯ КРАКОВ, УЛ. ПИЯРСКА 1.

тел. 115-97, 131-73, 101-03.

О т д і л е н я : К Р Ы Н И Ц А, тел. 112.

В Е Л И Ч К А, тел. 6.

Всі поручення входячи в область банковости.

ПОРУЧЕННЯ ДЕВИЗОВЫ

ПОРУЧЕННЯ БИРЖОВЫ

СХОВОК АВТОМАТ.

СУМА ВКЛАДОВ ПОНАД 35.000.000 ЗЛ.

МАЄТОК ВЛАСНЫЙ ОКОЛО 6.000.000 ЗЛ.

БЕЗОПАСНОСТЬ.

ДОБРЫЙ ПРОЦЕНТ.